

**JU ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE
REPUBLIKE SRPSKE
P A L E
FILIJALA BIJELJINA
Broj: 02.3/0801-57-2/24
Datum : 26.06.2024. g.**

**INFORMACIJA O STANJU NEZAPOSLENOSTI NA
PODRUČJU BIROA BIJELJINA NA DAN 31.05.2024. GOD.**

Bijeljina, jun 2024. g.

U V O D

Period na koji se odnosi ova informacija, obilježila je povećana potreba za radnom snagom u privredi. Drugu polovinu 2023. g. je obilježila i realizacija programa podsticaja zapošljavanju i samozapošljavanja koju sprovodi JU ZZZRS, a koja je obuhvatila određeni broj lica sa evidencije nezaposlenih.

Naročito je važno istaći da je Zavod za zapošljavanje uz podršku resornog Ministarstva za rad i boračko-invalidsku zaštitu i Vlade Republike Srpske, učinio ogroman napor da uredno isplaćuje novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti, čije je isplata ugrožena kao posledica: smanjene stope doprinosa za nezaposlenosti, povećanja najniže plate u Republici Srpskoj - posljedično i rasta visine minimalne novčane nadoknade. Krajem 2023. izvršena je izmjena i dopuna Zakona o posredovanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, gdje su izvršene korekcije u dužini naknade (sa 24 na 18 mjeseci, sa 18 na 15 mjeseci) i visini zagarantovane naknade, odnosno u smanjenju procenta (sa 80 na 55% najniže plate u Republici Srpskoj). Nakon povećanja minimalne plate početkom 2024. godine, uočen je i rast broja zahtjeva za novčanu nadoknadu, uslijed povećanog broja otkaza zbog ekonomskih razloga.

Uprkos otežanim uslovima organizacije rada (veliki broj nezaposlenih lica po stručnom saradniku za savjetodavni rad), uspjeli smo da povećamo nivo savjetodavnog procesa i rada sa nezaposlenim licima kroz unapređenje metoda i postupaka rada u Birou Bijeljina, s ciljem podizanja konkurentnosti skraćivanja perioda nezaposlenosti i bržeg zapošljavanja.

Primjetan je trend smanjenja broja nezaposlenih lica, aktivnih tražilaca posla. Uočljiv je i intenzivan rast odlaska (uglavnom mlađeg), radno sposobnog stanovništva na rad u zemlje EU, što je, takođe uticalo na smanjenje broja prijavljenih na evidenciji Biroa Bijeljina. S druge strane je uočljiv povećan uvoz radne snage (zahtjeva za izdavanje radnih dozvola), sve češće iz zemalja Azije, uglavnom kvalifikovanog i polukvalifikovanog kadra.

STANJE NA EVIDENCIJI

Na dan 31.05.2024. godine na evidenciji Biroa Bijeljina prijavljeno je ukupno 4.808 nezaposlenih lica, što je za 985 lica manje u odnosu na prošlu godinu kada je razmatrana Informacija o stanju nezaposlenosti (31.05.2023. g.), a 31.12.2023. godine na evidenciji se nalazilo 5.231 lica, od toga 3.060 žena.

Stepen stručne spremlje	31.05.2023.		31.05.2024.	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
NK	830	416	620	306
PK/NSS	232	148	182	124
KV	1711	672	1455	562
SSS	1873	1298	1621	1153
VKV	40	2	27	1
VŠS	100	68	83	59
VSS 180	118	94	86	69
VSS 240	796	603	651	511
MASTERI	80	62	74	55
MAGISTRI stari program	2	0	1	0
VSS-360	6	1	5	4
DOKTORI	5	3	3	1
UKUPNO:	5.793	3.367	4808	2845

Tabela 1. Broj registrovanih nezaposlenih lica koja čine ponudu radne snage prema obrazovnoj strukturi

Najbrojnija zanimanja na evidenciji su i dalje: Radnici bez zanimanja, Prodavač, Ekonomski tehničar, Bravar, Mašinski tehničar, Diplomirani pravnik, Maturant gimnazije, Poljoprivredni tehničar, Vozači teretnih kola, Profesor razredne nastave, Medicinska sestra - tehničar, Automehaničar, Elektrotehničar - energetičar, Metalostrugar, Diplomirani ekonomist - smjer finansije i bank, Diplomirani ekonomist, Tehničar za drumski saobraćaj, Diplomirani ekonomist - smjer porezi i carine, Frizer za žene, Trgovinski tehničar.

Deficitarna zanimanja u 2023/24 godini, odnosno zanimanja za koja je često bila iskazivana potreba od strane poslodavaca, a nije bilo adekvatnih kadrova na evidenciji (zbog: nepostojanja lica u tom zanimanju, nedostatka iskustva u tom zanimanju, ili nepovoljne starosne strukture-starija lica):

PK/KV: vodoinstalater, instalater grijanja, armirač, tesar, zidar, rukovalac teškim građevinskim mašinama (kranista, bagerista i sl.), mehaničar građ. mašina, vozač autobusa, krojač/šivač, bravar-zavarivač, drvoprerađivači (polu)finalnog smjera, monter rashladnih uređaja...

SSS: stomatološka sestra-tehničar, zubni tehničar-protetičar, medicinska sestra - njegovateljica...

VSS: ljekari specijalisti, ljekari opšte prakse, građevinski inženjeri (niskogradnje, visokogradnje, hidrogradnje) sa licencama, mašinski inženjeri, inženjeri elektrotehnike, profesori: matematike, fizike, njemačkog jezika u osnovnim i srednjim školama, profesori umjetnosti na univerzitetima...

Na evidenciji Biroa Bijeljina koja se vode u aktivnoj ponudi radne snage prijavljeno je ukupno 169 članova porodica poginulih boraca, 584 učesnika rata i ukupno 91 invalid i to po kategorijama: 59 ratnih vojnih invalida, 9 ostalih invalidnih lica, 2 lica iz kategorije civilna žrtva rata, 3 lica iz kategorije invalid rada i 18 lica - kategorizovana omladina.

Starosna struktura nezaposlenih lica koja čine aktivnu ponudu radne snage na dan 31.05.2023. godine i 31.05.2024. g.

Starosna dob	31.05.2023.	31.05.2024.
15-18	1	0
18-20	64	58
20-24	304	225
24-27	266	245
27-30	390	282
30-35	626	483
35-40	678	556
40-45	578	462
45-50	619	495
50-55	705	559
55-60	836	737
60-65	726	706
Ukupno:	5793	4808

Tabela 2. Broj registrovanih nezaposlenih lica koja čine ponudu radne snage prema starosnoj strukturi na dan 31.05.2023. i 31.05.2024. godine

Kada je u pitanju starosna struktura nezaposlenih lica koja čine aktivnu ponudu radne snage najbrojnija su lica starosti od 55 do 60 godina 737, od 60 do 65 godina starosti 706 lica od 50 do 55 godina 559 lica, od 30 do 35 godina 483, od 35 do 40 godina 556 lica, od 45 do 50 godina 495 lica, i od 40 do 45 godina 462 lica. Ukupan broj mladih do 30 godina starosti je 1.025 lica što predstavlja 17,69 % od ukupne ponude aktivne radne snage.

Na evidenciju se tokom izvještajnog perioda prijavilo novih 3.665 lica, a brisano je sa evidencije u istom periodu 4.622 lica i to po sljedećim osnovima:

Šifra	Razlog prestanka vođenja evidencije vođenja evidencije	01.06.2023. - 31.05.2024.
1	Zaposlenje	2151
2	Obavljanje privatne djelatnosti	90
3	Uključivanje u redovno školovanje	1
4	Sticanje uslova za penziju	136
5	Trajna nesposobnost za rad	0
6	Sticanje višeg stepena stručne spreme	37
7	Odustajanje od traženja zaposl. (neaktivnost)	1922
8	Izdržavanje zatvorske kazne	1
9	Preseljenje na područje druge opštine	17
10	Smrt	3
11	Rad na crno	0
12	Nosilac komerc. poljoprivrednog gazdinstva	8
13	Odbijanje zaposlenja u zanimanju	0
14	Ostali zakonski razlozi	29
17	Odjava iz posebne evidencije (promjena zaposlenja) u novu evidenciju	11
18	Odjava na lični zahtjev	211
19	Lice u postupku priznavanja prava na PIO	5
Ukupno:		4622

Tabela 4. Razlog prestanka vođenja na evidenciji nezaposlenih lica od 01.06.2023. do 31.05.2024. godine

ZAPOSLENOST I ZAPOSŁJAVANJE

Osnovna funkcija Zavoda je posredovanje i podrazumijeva povezivanje ponude i potražnje, odnosno povezivanje lica koja traže zaposlenje sa poslodavcima koji iskazuju potrebe u zapošljavanju.

Poseban cilj u radu sa poslodavcima je efikasnije zadovoljenje iskazanih potreba poslodavaca, kao i povećanje broja poslodavaca koji koriste usluge posredovanja. Realizacija se sprovodila kroz sljedeće aktivnosti:

- Obilazak poslodavaca,
- Posredovanje u zapošljavanju po zahtjevu poslodavca,
- Praćenje realizacije prijave o slobodnim radnim mjestima i upućivanje aktivnih tražilaca posla u skladu sa zahtjevima poslodavaca,
- Istraživanje tržišta rada u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Znatat broj poslodavaca učestvovao je u projektima zapošljavanja koji su finansirani od strane Vlade Republike Srpske i Zavoda.

Posredstvom Biroa Bijeljina u periodu od 01.06.2023. - 31.05.2024. godine, podneseno je 893 prijava za oko 1170 radnika. Po osnovu dostavljenih izvještaja o zaposlenju (E-3) u navedenom periodu sa evidencije Biroa Bijeljina 509 lica zaposleno je sa mjestom rada u Bijeljini. Izvršeno je 120 posjeta poslodavcima, a objavljeno 279 oglasa.

Posredovanje za inostranstvo je u navedenom periodu realizovano prema zakonom utvrđenoj proceduri i propisima, u saradnji sa Agencijom za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, za zemlje sa kojima je potpisan međudržavni sporazum o zapošljavanju. Bosna i Hercegovina ima potpisane sporazume o zapošljavanju sa Republikom Slovenijom, Republikom Srbijom i državom Katar.

Najveći dio posredovanja za inostranstvo se u navedenom periodu odnosio na posredovanje za Republiku Sloveniju.

ZAPOŠLJAVANJE STRANIH DRŽAVLJANA I LICA BEZ DRŽAVLJANSTVA

Zakonom o zapošljavanju stranih državljana i lica bez državljanstva regulisano je zapošljavanje stranih državljana i lica bez državljanstva, odnosno izdavanje radnih dozvola poslodavcima za prijem u radni odnos stranih državljana u Republici Srpskoj.

Kada je u pitanju primjena Zakona o zapošljavanju stranih državljana i lica bez državljanstva od 01.06.2023. do 31.05.2024. godine podneseno je 281 zahtjeva za izdavanje radnih dozvola.

Uvidom u izdate radne dozvole za zapošljavanje stranih državljana, u periodu od 01.06.2023. godine do 31.05.2024. godine utvrđeno je da je najviše potreba za radnicima iskazano u sljedećim zanimanjima: doktori nauka koji su angažovani kao predavači na univerzitetima, dr medicine specijalisti, građevinski inženjeri sa licencama, građevinski radnici sa subspecijalnostima/specifičnim vještinama i sertifikatima, jamski kopači/palioci mina itd.

Napominjemo da je veliki broj radnih dozvola izdat za brojna druga zanimanja koja i nisu deficitarna, ali stranim ulagačima, odnosno osnivačima preduzeća izdaje se radna dozvola bez obzira da li na evidenciji nezaposlenih lica ima lica koja su prijavljena u tom zanimanju. Isto tako veliki broj radnih dozvola izdat je strancima zbog ispunjavanja određenih, posebnih uslova npr. iskustvo u profesionalnom fudbalu, različite specifične licence i sl.

Kada je u pitanju zemlja porijekla radne dozvole su uglavnom izdate za državljane Republike Srbije, a sve češće se pojavljuju i strani državljani iz drugih zemalja, npr: Turske, Indije, Nepal, Bangladeš, Kina, ...

Primjetan je povećan broj zahtjeva za izdavanjem radnih dozvola u oblastima građevinarstva, obrade metala i drveta i drugih materijala, koja zahtjevaju specifične vještine uz odgovarajuće sertifikate. Uglavnom se radi o kvalifikovanom i polukvalifikovanom kadru, koji dolazi iz zemalja Azije.

RAD SA NEZAPOSLENIM LICIMA

Akcionim planom zapošljavanja u Republici Srpskoj za 2020. godinu, planirano je uključivanje 70 % aktivnih tražilaca posla u savjetodavni proces (Biro Bijeljina je do sada uključio oko 80% lica u savjetodavni proces), što podrazumijeva utvrđivanje individualnog plana zapošljavanja kao i profilisanje, odnosno utvrđivanje stepena zapošljivosti.

Individualni plan zapošljavanja predstavlja osnovni instrument u radu sa nezaposlenim licima i osnov u uključivanje lica u mjere aktivne politike zapošljavanja. Cilj je definisanje zanimanja u kojima će se posredovati, aktivnosti koje će lice preduzeti i mjere koje će se uključiti radi zapošljavanja ili povećanja zapošljivosti.

OSTVARIVANJE PRAVA NEZAPOSLENIH LICA

Nezaposlena lica u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti ostvaruju pravo na:

- posredovanje u zapošljavanju,
- informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja,
- savjetovanju o izboru zanimanja (profesionalno usmjeravanje),
- stručno osposobljavanje i pripremu za zapošljavanje,
- novčanu naknadu, zdravstveno osiguranje i penzijsko i invalidsko osiguranje u toku trajanja prava na novčanu naknadu,
- penzijsko-invalidsko osiguranje u trajanju od tri godine, ukoliko sa tim stažom osiguranja ispunjava uslov za starosnu penziju.

Prava nezaposlenih lica koja se odnose na pravo na novčanu naknadu, zdravstveno osiguranje i penzijsko invalidsko osiguranje dok traje novčana naknada, ostvaruje se u skladu sa odredbama, a po podnošenju zahtjeva prema nadležnim biroima.

Navedena prava ostvaruje nezaposleno lice kome je radni odnos prestao bez njegovog zahtjeva, saglasnosti ili krivice, a koje je provelo najmanje osam mjeseci neprekidno u osiguranju od nezaposlenosti u posljednjih 12 mjeseci ili 12 mjeseci sa prekidima u osiguranju od nezaposlenosti u posljednjih 18 mjeseci.

Ova prava nezaposleno lice ostvaruje pod uslovom da je za vrijeme propisanog minimuma osiguranja od nezaposlenosti uplaćen doprinos za osiguranje od nezaposlenosti za sve radnike, ili su ti doprinosi uplaćeni iz budžeta, odnosno namjenskih fondova i ostalih izvora.

Dužina trajanja prava na novčanu naknadu zavisi od dužine vremena provedenog u osiguranju od nezaposlenosti, odnosno najmanje jedan mjesec, a najviše 18 mjeseci.

- do navršenih 12 mjeseci - mjesec dana;
- od godinu dana do navršene dvije godine – dva mjeseca;
- od dvije godine do navršenih pet godina – tri mjeseca;
- od pet godina do navršenih deset godina – šest mjeseci;
- od deset godina do navršenih dvadeset godina – devet mjeseci;
- od dvadeset godina do trideset godina – dvanaest mjeseci;

- od trideset godina do navršenih trideset pet godina – petnaest mjeseci;
- preko trideset pet godina - osamnaest mjeseca.

Novčana naknada za nezaposleno lice koje ima do 15 godina vremena provedenog u osiguranju od nezaposlenosti iznosi 45% od prosječne plate koje je nezaposleno lice ostvarilo u posljednja tri mjeseca rada, a za nezaposleno lice koje ima više od 15 godina vremena provedenog u osiguranju od nezaposlenosti 50% od prosječne plate koje je nezaposleno lice ostvarilo u posljednja tri mjeseca.

Iznos novčane naknade ne može biti niži od 55% od najniže plate u Republici niti viši od iznosa jedne prosječne plate nakon oporezivanja u Republici za prethodnu godinu, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku objavljenim u Službenom glasniku Republike Srpske, ukoliko je nezaposleno lice bilo zaposleno sa punim radnim vremenom. Nezaposlenom licu koje je radilo sa nepunim radnim vremenom novčana naknada određuje se u srazmjeri sa obimom radnog vremena koje je imalo prije prestanka radnog odnosa.

Zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu naknadu u periodu od 01.06.2023. godine do 31.05.2024. godine, podnijelo je 1051 lice.

U skladu sa članom 37. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, nezaposlenom licu pripada i pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje u trajanju do tri godine, ukoliko sa tim stažom osiguranja ispunjava uslov za starosnu penziju (15 godina staža osiguranja, 65 godina starosti). Ovo pravo nezaposleno lice ostvaruje u nadležnom birou u skladu sa zakonom.

U periodu od 01.06.2023. godine do 31.05.2024. godine zahtjev za ostvarivanje ovog prava podnijelo je 78 lica.

ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA RADA

U Birou Bijeljina izvršeno je anketiranje poslodavaca u sklopu Istraživanja tržišta rada u Republici Srpskoj 2023/2024. JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske je proveo Istraživanje tržišta rada u Republici Srpskoj. Pristupilo se uzorkovanju poslodavaca, testiranju upitnika, te provođenju obuka regionalnih koordinatora i anketara, a anketa je provedena u periodu od 28. septembra 2023. do 30. oktobra 2023. godine.

Anketirano je ukupno 1.114 poslodavaca sa teritorije Republike Srpske i to mala, velika i srednja preduzeća. Anketom nisu obuhvaćena preduzeća sa sljedećim djelatnostima: poljoprivreda, šumarstvo i ribolov, javna uprava i odbrana, obrazovanje, djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca i djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa.

Na području Grada Bijeljine ukupno je anketirano 120 preduzeća.

Izvještaj Tržište rada u Republici Srpskoj 2023. godine, sačinjen je u skladu sa smjernicama „Drugog projekta podrške zapošljavanju (ESP 2)” koji finansira Svjetska banka ima za cilj povećanje zapošljavanja u formalnom privatnom sektoru među ciljnim grupama registrovanih lica koja traže posao. Cilj je da se prikažu osnovni parametri koji karakterišu tržište rada u 2023. godini, stanje nezaposlenosti i struktura ponude radne snage, mogućnosti zapošljavanja, uticaj

raznih dešavanja eksternog karaktera na tržište rada (rat u Ukrajini i globalna inflatorna kretanja) kao i mjere aktivne politike koje je realizovao Zavod za zapošljavanje Republike Srpske u 2023. godini. Izvještaj je namijenjen tražiocima posla, poslodavcima i široj javnosti na sajtu Zavoda.

Metodologija i upitnik za poslodavce u 2023. godini nastao je kao rezultat rada Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje, Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH. Riječ je o istraživanju koje je proveo JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske koristeći vlastite resurse, znanja i vještine uz tehničku podršku projekta Evropske unije „Unapređenje istraživanja tržišta rada”.

Cilj istraživanja je prikupljanje podataka od poslodavaca o zapošljavanju u 2023. godini i potrebama zapošljavanja u 2024. godini, te kretanjima na tržištu rada u Republici Srpskoj. Fokus upitnika je na poslodavcu (preduzeću), s obzirom da poslodavac ima odgovornost za odabir tehnologije i načina organizacije rada i proizvodnje, te je najdirektnije uključen u tržište rada.

Glavni korisnici ovog istraživanja su kreatori politika, kao i donosioci odluka u područjima zapošljavanja, obrazovanja, ekonomskog razvoja Republike Srpske, poslodavci koji imaju potrebu za zapošljavanjem, obukama, podsticajima, ali i šira javnost uopšte.

Rezultati ankete će poslužiti unapređenju sistema za praćenje i potrebu procjena tržišta rada, sprovođenju i procjeni efikasnosti mjera aktivne politike, kao i poboljšanju razmjene informacija o ponudi i potražnji radne snage u skladu sa međunarodnim standardima.

AKTIVNOSTI CENTRA ZA INFORMISANJE, SAVJETOVANJE I OBUKU (CISO) BIJELJINA

U toku 2023. godine u skladu sa Programom rada JU Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske realizovane su sljedeće aktivnosti CISO centra Bijeljina:

- Direktna podrška nezaposlenim licima u aktivnostima vezanim za aktivno traženje posla. Individualni rad sa nezaposlenim licima, usmjeravanje ka poslodavcima kojima su neophodni radnici, prilagođavanje radne biografije, propratnog i motivacionog pisma zahtjevima poslodavca i drugo. Ukupan broj lica koji je prošao navedenu aktivnost je 148.
- Svakodnevno ažuriranje oglasa za posao, javnih poziva, mogućnosti volontiranja, koji su se objavljivali na: oglasnoj tabli Biroa Bijeljina, zvaničnoj fejsbuk stranici, te u usmenoj komunikaciji sa nezaposlenim licima. Kao izvori informisanja korišćena su sljedeća sredstva informisanja: internet portali i dnevne novine “Glas Srpske”.
- Motivaciona radionica sa dugoročno nezaposlenim licima. Motivacija dugoročno nezaposlenih lica, pomoć kod otkrivanja vlastitih potencijala, te njihovo animiranje za aktivno traženje posla. Motivacionim radionicama obuhvaćena su lica koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih duže od godinu dana, sa kojima je urađen i revidiran IPZ i kojima je izvršena procjena zapošljivosti kao teže zapošljiva lica.
- Realizovanje radionica o aktivnom traženju posla (pisanje biografije i propratnog pisma/priprema za razgovor sa poslodavcem) za lica registrovana na evidenciji nezaposlenih biroa Bijeljina.

- Individualni rad sa aktivnim tražiocima posla koji su uključeni u savjetodavni proces (lica koja dolaze iz obrazovnog sistema, lica koja se prvi put prijavljuju na evidenciju Zavoda, kao i nezaposlena lica upućena od strane savjetodavaca). Aktivnost se odnosi na pružanje pomoći u kreiranju imejl adrese kao i onlajn prijavljivanje na otvorene konkurse za posao, registrovanje na Berzu rada, pomoć prilikom kreiranja i čuvanja kratke biografije u „Wordu“.

- Akcionim planom zapošljavanja u Republici Srpskoj i Programom rada Zavoda za zapošljavanje za 2023. godinu, predviđeno je unapređenje preduzetničkih vještina za lica koja apliciraju po javnom pozivu za korišćenje sredstva po projektima sufinansiranja samozapošljavanja. U skladu sa navedenim organizovane su obuke iz preduzetništva, za lica koja su podnijela zahtjev za sufinansiranje samozapošljavanja. Navedenu aktivnost uspješno je prošlo 28 lica sa evidencije biroa: Bijeljina, Lopare i Ugljevik.

- Prikupljanje i objavljivanje informacija na fejsbuk stranici CISO centra je aktivnost koja se sprovodila svakodnevno. Pretražuju se internet stranice izdvajaju se informacije koje bi bile korisne nezaposlenim licima sa područja koje pokriva filijala Bijeljina. Informacije koje se prikupljaju odnose se na volontiranje, mogućnosti dobijanja stipendija, odrađivanje prakse, konkurse za posao, obuke, grantove. Broj informacija koji je prikupljen i objavljen na fejsbuk stranici CISO centra u 2023. godini je 505.

- Savjetovanje nezaposlenih lica evidentiranih u birou Bijeljina i pomoć prilikom apliciranja na konkurse za posao u zemljama koje imaju potpisan sporazum sa BiH o zapošljavanju (Slovenija i Njemačka).

- Informisanje nezaposlenih lica koja aktivno traže posao o javnim pozivima koje je Zavod za zapošljavanje raspisao u toku 2023. godine.

- U svrhu realizacije aktivnosti „Istraživanja tržišta rada u 2023. godini“, sprovodila sam anketiranje poslodavaca. Anketiranje sam sprovodila putem onlajn upitnika. Pitanja su se odnosila na: sagledavanje potreba za radnom snagom, najtraženija zanimanja, otežavajuće okolnosti prilikom pronalaska radnika, spremnost poslodavaca da organizuju praktične obuke za studente i đake (31 poslodavac obuhvaćen je anketom).

-Tokom maja mjeseca 2024. godine realizovane su aktivnosti vezane za profesionalno informisanje učenika završnih razreda u osnovnim i srednjim školama sa područja Opština: Bijeljina, Lopare i Ugljevik. Navedena aktivnost realizovana je u vidu dopune prezentacije i slanja podataka o stanju na evidenciji nezaposlenih Filijala Bijeljina. Prezentacija profesionalnog informisanja sa podacima o stanju na evidenciji nezaposlenih, dostavljena je putem mejla svim osnovnim i srednjim školama koje pripadaju Filijali Bijeljina.

Izvještaj o radu CISO centra za period januar - maj 2024. godine

Programom rada JU Zavoda za zapošljavanje za 2024. godinu planirane su sljedeće aktivnosti CISO centara:

-Razvijanje vještina pisanja radne biografije, prijave za posao i intervju sa poslodavcem u sjedištu. U prvih pet mjeseci tekuće godine navedenu aktivnost prošlo je 42 lica sa evidencije Biroa Bijeljina.

-Razvoj motivacije za aktivno traženje posla, dalje obrazovanje i usavršavanje (u motivacione radionice uključena lica kod kojih je procijenjen nedostatak motivacije za aktivno traženje posla). U prvih pet mjeseci tekuće godine navedenu aktivnost prošlo je 51 lice sa evidencije Biroa Bijeljina.

- U skladu sa Strategijom zapošljavanja Republike Srpske 2021. - 2027. godine, u okviru strateškog cilja 3. definisana mjera 3.2.3. Unapređenje karijernog usmjeravanja i savjetovanja, koja podrazumijeva realizaciju kroz grupno i individualno informisanje školske djece i omladine. Na osnovu utvrđenog plana sprovođenja aktivnosti, realizovana je aktivnost profesionalnog informisanja učenika završnih razreda u osnovnim i srednjim školama za školsku 2023/2024 godinu. Realizacija profesionalnog informisanja učenika u osnovnim i srednjim školama započeta je u februaru mjesecu i trajala je zaključno sa 26.03.2024. godine.

U skladu sa odobrenjem Ministarstva prosvjete i kulture aktivnost profesionalnog informisanja učenika završnih razreda direktno je realizovana u srednjim školama sa područja Opština: Bijeljina, Lopare i Ugljevik, a u osnovnim školama indirektno (škole su samostalno prezentovale materijal koji je Zavod za zapošljavanje pripremio). Broj učenika koji je prisustvovao navedenoj aktivnosti u osnovnim i srednjim školama je 1149 u 66 odjeljenja.

- Direktna podrška nezaposlenim licima u aktivnostima vezanim za aktivno traženje posla. Individualni rad sa nezaposlenim licima, usmjeravanje ka poslodavcima kojima su neophodni radnici, prilagođavanje radne biografije, prpratnog i motivacionog pisma zahtjevima poslodavca i drugo. Ukupan broj individualnih informisanja u periodu januar-maj tekuće godine je 79.

- Individualni rad sa aktivnim tražiocima posla koji su uključeni u savjetodavni proces. Aktivnost se odnosi na pružanje pomoći u kreiranju imejl adrese kao i onlajn prijavljivanje na otvorene konkurse za posao, registrovanje na Berzu rada, pomoć prilikom kreiranja i čuvanja kratke biografije u „Vordu“.

-Organizovanje obuka iz preduzetništva za lica koja su se kroz individualni plan zapošljavanja izjasnila da su zainteresovana za pokretanje vlastitog biznisa.

-Prikupljanje i objavljivanje na društvenim mrežama aktuelnih informacija o mogućnostima zapošljavanja, edukacijama, volontiranju i dodatnoj praksi, s ciljem bržeg uključivanja u proces rada.

U prvih pet mjeseci 2024. godine prikupljeno je i objavljeno 182 informacije.

PROJEKTI SUFINANSIRANJA ZAPOŠLJAVANJA I SAMOZAPOŠLJAVANJA U 2023. I 2024. GODINI

PROGRAMI ZAPOŠLJAVANJA U 2023. GODINI:

U skladu sa usvojenim Akcionim planom zapošljavanja u 2023.godini Zavod za zapošljavanje realizuje sljedeće programe podrške zapošljavanju:

1. Program sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja djece poginulih boraca, demobilisanih boraca i ratnih vojnih invalida VRS u 2023. godini, „Zajedno do posla”;

Vrijednost Programa 6.000.000 KM za zapošljavanje 1.151 lica. U Birou Bijeljina po programu “Zajedno do posla” ukupno je podneseno 50 zahtjeva za zapošljavanje 88 lica, odobreno je 49 zahtjeva za 64 lica u vrijednosti od 392.040 KM, a **realizovano 33 zahtjeva za zapošljavanje 34 lica u vrijednosti od 177.204,00 KM**. Program se provodi kroz četiri komponente:

I komponenta: Finansiranje samozapošljavanja djece poginulih boraca VRS, demobilisanih boraca i ratnih vojnih invalida VRS za 273 lica u iznosu od 5.000 KM po nezaposlenom licu što ukupno iznosi 1.365.000 KM.

U Birou Bijeljina podnesen je 22 zahtjev, odobreni su svi zahtjevi ukupne vrijednosti 110.000,00 KM, a **realizovano je 15 zahtjeva za samozapošljavanje 15 lica u vrijednosti od 75.000,00 KM**.

II komponenta: Finansiranje zapošljavanja kod poslodavaca djece poginulih boraca VRS, djece demobilisanih boraca VRS koja na evidenciji čekaju duže od 12 mjeseci, demobilisanih boraca i ratnih vojnih invalida VRS za 544 lica u iznosu od 5.000 KM po nezaposlenom licu što ukupno iznosi 2.720.000 KM.

U Birou Bijeljina podneseno je 23 zahtjeva za zapošljavanje 52 lica, 22 zahtjeva za 32 lica su odobrena u vrijednosti od 160.000,00 KM, a **realizovano je 17 zahtjeva za zapošljavanje 18 lica u vrijednosti od 90.000,00 KM**.

III komponenta: Zapošljavanje kod poslodavaca teško zapošljivih lica u nerazvijenim i izrazito nerazvijenim opštinama, 300 lica u iznosu od 5.000 KM po nezaposlenom licu što ukupno iznosi 1.500.000,00.

Po ovoj komponenti **nije bilo zahtjeva** u Birou Bijeljina, s obzirom da se Bijeljina ne smatra nerazvijenom opštinom.

IV komponenta: Finansiranje 100% iznosa bruto plate za 34 djece poginulih boraca VRS sa VSS bez radnog iskustva. Izdvajanje po jednom pripravniku sa VSS u ovoj komponenti iznosi 12.204 KM na godišnjem nivou, a temelji se na iznosu mjesečne neto plate od 700 KM čiji je bruto iznos 1017 KM. Ukupna izdvajanja po ovoj komponenti iznose 414.936 KM.

U Birou Bijeljina podneseno je 5 zahtjeva za zapošljavanje 14 lica, odobreno je 5 zahtjeva za zapošljavanje 10 lica u vrijednosti od 122.040,00 KM, a **realizovan 1 zahtjev za zapošljavanje 1 lica u vrijednosti od 12.204,00 KM**.

2. Program podrške privredi putem povrata uplaćenih poreza i doprinosa za novo zapošljavanje radnika u 2023. godini;

Vrijednost programa je 5.000.000,00KM za podršku oko 1527 lica. Izvor sredstava: Budžet Republike Srpske. Program se provodi kroz ukupno pet komponenti:

I komponenta -povrat poreza i doprinosa za lica zaposlena u periodu 1. 1. 2022. do 31. 12. 2022. godine.

Finansijska vrijednost I komponente: 4.420.249,68 KM. U Birou Bijeljina po ovoj komponenti je podneseno je 54 zahtjeva za zapošljavanje 325 lica, od čega je odobreno 45 zahtjeva za 133 lica u vrijednosti 245.733,32 KM, a **realizovano 42 zahtjeva za 106 lica u vrijednosti od 185.818,80 KM.**

II komponenta: dokvalifikacija i prekvalifikacija preko verifikovane institucije.

Sredstva za dokvalifikaciju i prekvalifikaciju po jednom nezaposlenom licu u ovoj Komponenti odobravaju se do 3.000 KM. Planiran obuhvat je 100 lica. Ukupna vrijednost 300.000 KM.

U Birou Bijeljina **nije bilo zahtjeva** po ovoj komponenti.

III komponenta: Obuke na zahtjev poslodavaca.

Sredstva za obuku po jednom nezaposlenom licu u ovoj Komponenti odobravaju se do 2.500 KM. Planiran obuhvat je 80 lica. Ukupna vrijednost 200.000 KM

U Birou Bijeljina po ovoj komponenti podnesena su **2 zahtjeva za 4 lica u vrijednosti od 10.000,00 KM**, koja su odobrena i realizovana.

IV komponenta Program podsticaja za zapošljavanje mladih u BPO industriji

Ova mjera je fokusirana na povećanje zaposlenosti mladih u tehnološki naprednom okruženju, u djelatnosti obavljanja izdvojenih poslovnih procesa iz kompanija razvijene tržišne ekonomije (BPO – Business Process Outsourcing). Ova djelatnost bilježi velike stope rasta globalno, sa sve izraženijom potrebom za radnom snagom, naročito u područjima koja raspolažu odgovarajućom komunikacionom i drugom infrastrukturom, te konkurentnom i kvalitetnom radnom snagom (informatička pismenost, poznavanje stranih jezika i sl.). Program se odnosi na poslodavce čija je pretežna djelatnost računovodstvo, upravljanje ljudskim resursima, administracija, IT usluge. Ciljnu grupu čine Mladi do 30 godina starosti, sa odgovarajućim stepenom informatičke pismenosti i poznavanja stranih jezika, sa izraženim sklonostima ka karijeri u oblasti poslovnih usluga tipa SCC – zajednički uslužni centri, BPO – izvozno orijentisane usluge, ITO – informaciono-tehnološke usluge, R&D – istraživanje i razvoj i sl. Planirana sredstva iznose 1.000 KM po jednom licu uz obuhvat od 40 lica. Ukupna vrijednost 40.000 KM.

U Birou Bijeljina podnesen je **1 zahtjev za zapošljavanje 1 lica u vrijednosti od 1.000,00 KM**, koji je i realizovan.

V komponenta: Program podrške osposobljavanju mladih ljudi za zapošljavanje u oblasti kreativnih industrija, sa fokusom na programiranje

Ova mjera podrazumijeva podršku mladim ljudima u sticanju vještina potrebnih rastućem tržištu kreativnih industrija. Pomenute industrije počivaju na individualnoj kreativnosti, vještinama i talentu, a posjeduju značajan potencijal za kreiranje radnih mjesta i višeg nivoa

prihoda. Obuhvataju relativno širok dijapazon, ali dobrim dijelom se odnose na djelatnosti računarskog programiranja. Mladi, koji uglavnom već posjeduju visok nivo informatičke pismenosti, imaju izražen interes za karijeru u oblasti računarstva i komunikacija, ali ih redovan obrazovni sistem ne priprema dovoljno za takvu karijeru, te je neophodno dodatno sticanje traženih vještina, a to je uglavnom povezano sa relativno visokim troškovima koji mogu predstavljati prepreku za mlade i nezaposlene ljude. Planirana sredstva iznose 750 KM po jednom licu uz obuhvat od 53 lica. Ukupna vrijednost 39.750 KM. Ciljna grupa ove komponente su mladi do 30 godina stosti, sa odgovarajućim nivoom informatičke pismenosti i izraženim sklonostima ka karijeri u kreativnim industrijama, programiranju i slično. Ova mjera je usmjerena na lica koja su kroz individualni plan zapošljavanja iskazala potrebu za podrškom u savladavanju naprednijih informatičkih vještina radi sticanja dodatnih znanja i vještina u cilju unapređenja kompetencija, povećanja konkurentnosti i zapošljivosti na tržištu rada.

Lica iz ciljne grupe ove komponente kojima bude odobrena subvencija dužna su da do 31.12.2023.godine kod verifikovanog izvođača završe odgovarajuću obuku iz naprednijih informatičkih vještina (Java, veb programiranje, administriranje bazama podataka, različiti programski jezici i slično) i Zavodu za zapošljavanje dostave odgovarajuću potvrdu/certifikat i račun izvođača obuke. Zavod za zapošljavanje će na ime ove obuke vršiti refundaciju troškova nezaposlenom licu u visini cijene obuke a maksimalno 750 KM.

U Birou Bijeljina **nije bilo zahtjeva** po ovoj komponenti.

3. Program podrške zapošljavanju Roma u Republici Srpskoj u 2023. godini;

Vrijednost Programa 63.000,00 KM za zapošljavanje 11 lica kroz sljedeće komponente:

I Komponenta: Zapošljavanje kod poslodavca gdje se finansira zapošljavanje Roma na sljedeći način:

- na period od 12 mjeseci u iznosu od 6.000 KM;
- na period od 24 mjeseca u iznosu od 12.000 KM;
- na period od 12 mjeseci u iznosu od 8.000 KM za osobe sa VSS;
- na period od 24 mjeseca u iznosu od 16.000 KM za osobe sa VSS.

Po ovoj komponenti u Birou Bijeljina podneseno je 3 zahtjeva za zapošljavanje 3 lica, sva 3 zahtjeva su odobrena, a **realizovan je 1 zahtjev za zapošljavanje 1 lica.**

II Komponenta: Finansiranje samozapošljavanja Roma na period od minimalno 12 mjeseci u iznosu 5.000,00 KM po jednom nezaposlenom licu.

PREGLED PROGRAMA ZAPOSŁJAVANJA U 2023. godini

(do 31.05.2024.)

			ZAHTJEVA	ODOBRENO	REALIZOV.	NAPOMENA
ZAJEDNO DO POSLA	ZAPOŠLJAVANJE KOD PO-SLODAVCA 5.000,00	ZAHTJEVA	23	22	17	Odobreno 96%
		LICA	52	32	18	Realizovano 56%
		IZNOS	260.000	160.000	90.000	
	SAMOZAPOŠLJAVANJE DPB 5.000,00	ZAHTJEVA	6	6	5	Odobreno 100%
		LICA	6	6	5	Realizovano 83%
		IZNOS	30.000	30.000	25.000	
	SAMOZAPOŠLJAVANJE DB I RVI 5.000,00	ZAHTJEVA	16	16	10	Odobreno 100%
		LICA	16	16	10	Realizovano 63%
		IZNOS	80.000	80.000	50.000	
	PRIPRAVNICI DPB 700/12.204,00	ZAHTJEVA	5	5	1	Odobreno 100%
		LICA	14	10	1	Realizovano 10%
		IZNOS	170.856	122.040	12.204	
	UKUPNO “Zajedno do posla”	ZAHTJEVA	50	49	33	Odobreno 98%
		LICA	88	64	34	Realizovano 43%
		IZNOS	540.856	392.040	177.204	
ZAPOŠLJAVANJE KOD POSLODAVCA BPO 1.000,00	ZAHTJEVA	1	1	1	Odobreno 100%	
	LICA	1	1	1	Realizovano. 100%	
	IZNOS	1.000	1.000	1.000		
OBUKA U KREATIVNIM INDUSTRIJAMA 750,00	ZAHTJEVA	0	0	0	/	
	LICA	0	0	0	/	
	IZNOS	0	0	0		
OBUKA U VERIF. INSTITUC. 3.000,00	ZAHTJEVA	0	0	0	/	
	LICA	0	0	0	/	
	IZNOS					
OBUKA U PREDUZEĆU 2.500,00	ZAHTJEVA	2	2	2	Realizovano 100%	
	LICA	4	4	4	Realizovano 100%	
	IZNOS	10.000	10.000	10.000		
ROMI 6.000,00/god. 7.000,00/god.	ZAHTJEVA	3	3	1		
	LICA	3	3	1		
	IZNOS					
NOVO ZAPOŠLJAVANJE	ZAHTJEVA	53	52	36	Odobreno 68%	
	LICA	93	69	39	Realizovano 57%	
	IZNOS	551.856,00	403.040,00	188.204,00		
POVRAT POREZA I DOPRINOSA	ZAHTJEVA	54	45	42	Odobreno 83%	
	LICA	325	133	106	Realizovano 80%	
	IZNOS	694.515,11	245.733,32	185.818,80		
UKUPNO	ZAHTJEVA	110	100	79	Odobreno 91%	
	LICA	421	205	146	Realizovano 72%	
	IZNOS	1.276.371,11	666.773,32	380.022,80	58%	

U Birou Bijeljina podneseno ukupno je 110 zahtjeva za zapošljavanje 421 lica, odobreno je 100 zahtjeva za zapošljavanje 205 lica, u vrijednosti od 666.773,32 KM, a realizovano 79 zahtjeva za zapošljavanje 146 lica u vrijednosti 380.022,80 KM.

U 2024. godini, do 31.05.2024. g. nije bilo raspisanih Javnih poziva poslodavcima i nezaposlenim licima za korišćenje sredstava po programima zapošljavanja i samozapošljavanja.

**POZIV DEMOBILISANIM BORCIMA VRS KOJI SU SE NALAZILI NA EVIDENCIJI
NEZAPOSLENIH LICA OD 01.01.1996. DO 29.09.2000. GODINE**

Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite i JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske je 13.01.2023. g. raspisalo javni poziv za sve demobilisane borce VRS koji su se u periodu od 01.01.1996. do 29.09.2000. godine nalazili na evidenciji nezaposlenih, a koji još nisu ostvarili pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje za navedeni period, da se najkasnije do 30.06.2023. godine obrate Birou za zapošljavanje u mjestu prebivališta radi usaglašavanja i otklanjanja eventualnih grešaka u evidencijama oko statusa u navedenom periodu. Usaglašavanje i otklanjanje eventualnih grešaka u evidencijama nezaposlenih se vrši u cilju ostavarivanja prava na penzijsko i invalidsko osiguranje demobilisanih boraca za navedeni period.

Putem Biroa u Bijeljini do 30.06.2023. g., obratilo se **96 lica koja ispunjavaju uslove** po navedenom javnom pozivu. Veliki broj lica (preko 200) koji ne ispunjavaju sve uslove poziva (u pogledu predviđene evidencije) se konsultativno više puta obraćalo Birou i tražiće priznavanje staža po demobilizaciji na druge pravne načine.

Zaključkom Vlade Republike Srpske od 29.03.2024. godine, zaduženo je Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite, odnosno JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske da Fondu PIO Republike Srpske dostavi prijave i odjave na osiguranje i obrasce za iznosima osnovica.

U maju 2024. godine su proslijeđeni potrebni obrasci za svako lice u Fond PIO RS, staž uspostavljen. Priznati staž je obuhvatio slobodne periode (nezaposlenost) između datuma demobilizacije svakog lica i 29.09.2000. g.

S poštovanjem,

Po ovlaštenju direktora

/Stevanović Boriša/

ŠEF BIROA BIJE LJINA

/Stevanović Boriša/

